

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Неделчо Неделчев Цачев, д.м.

**Началник Катедра „Ортопедия, Травматология, Реконструктивна
Хирургия и Рехабилитация“ към ВМА-София**

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Ортопедия и травматология“, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в Държавен вестник, брой 22/16.03.2021 г.

Данни за процедурата на конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 7.1. Медицина (Ортопедия и травматология) е обявен за нуждите на Катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ в Медицинския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, бр. 22/16.03.2021 г. Съставът на научното жури е определен със Заповед на Ректора № РД-38-228 от 14.05.2021 г. на основание решение на Факултетния съвет на Медицинския факултет (Протокол № 87/12.05.2021 г.).

В конкурса участва един кандидат: доц. д-р Веселин Кожухаров, д.м, д.н.

Рецензията е изготовена в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането на ЗРАСРБ и Раздел V (Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор“) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Нормативните изисквания относно процедурата на конкурса са спазени.

Документите на кандидата са в пълно съответствие с нормативните изисквания за допускане и участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Те са представени в последователност от №1 до №18 и включват приложен доказателствен материал:

Автобиография; Диплома за висше образование; Диплома за образователна и научна степен „доктор”; Документ за научно звание или академична длъжност; Удостоверение за трудов стаж по специалността. Документи доказващи изпълнението на изискванията по чл. 115; Медицинско свидетелство, удостоверяващо психичното и физическото здраве, както и Свидетелство за съдимост, удостоверяващо липсата на наложено наказание „лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност” – не са представени съгласно правилника, тъй като не се изискват поради факта, че в момента доц. Кожухаров е на трудов договор в СУ „Св. Климент Охридски”; Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, включващ: а) списък на всички публикации б) списък на публикациите, представени за участие в конкурса; Списък на публикации, конференции, проекти и научни ръководства, генериран от системата „Авторите”, поради това, че кандидатът заема академична длъжност в СУ „Св. Климент Охридски”; Справка по образец за изпълнение на минималните национални изисквания за съответната научна област и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ с приложените към нея доказателства, включително за придобита специалност по „Ортопедия и травматология”; Справка за цитиранията с пълно библиографско описание на цитираните и цитиращите публикации; Справка за оригиналните научни приноси с приложените съответни доказателства; Справка за показателите по чл. 122, ал. 2 с подходящите доказателства; Научни трудове, представени за участие в конкурса, структурирани и номерирани според списъка по т. 10 б; Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област (на английски език); Копие от обявата в Държавен вестник.

Биографични данни и академично развитие на кандидата

Доц. Веселин Кожухаров е роден през 1969 г. в гр. Русе. Завършива Медицински Университет – София (Диплома МУС 00028, от 13.11.1995 г.).

Трудовият стаж на д-р Веселин Кожухаров започва като ординатор в Клиника по Ортопедия и травматология на УБ „Св. Анна“ София. През 2007 г.

започва работа в УБ „Лозенец“ София като началник на отделение по Ортопедия и травматология.

През 2000 година успешно защитава дисертация на тема „Едновременно възстановяване на костни и мекотъканни дефекти в областта на антебрахиума и ръката с педикулирани илиачни трансплантати“ и придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „03.01.40 Ортопедия и травматология“ (ВАК, Диплома № 26818/24.07.2000).

През 2016 г. защитава научна степен „доктор на науките“ с дисертационен труд на тема „Имплантационни проблеми на ревизионното ендопротезиране“ Диплома №СУ 2016-14 / 31.10.2016 г.

По време на трудовата си дейност доц. Кожухаров е придобил следните квалификации: специалност по Ортопедия и травматология – 2000 г.; Здравен мениджмънт - 2005 г. Ендопротезиране на стави – 2006 г. Участвал е в множество курсове и специализации в Белгия, САЩ, Франция, Австрия, Чехия, Румъния и Португалия.

Доц. Кожухаров е член Българската Ортопедично Травматологична Асоциация (БОТА); Член на Редколегията на Годишник на Софийски университет „Св. Климент Охридски“; Член на Етичната комисия на СУ „Св. Климент Охридски“; и на Редколегията на списание „Ортопедия и травматология“.

Научноизследователска дейност и наукометрични данни

Наукометричните данни на кандидата са в съответствие с препоръчаните в нормативните документи критерии и показатели за оценяване от Научно жури при провеждане на конкурс за „професор“. Представените за рецензия научни трудове са от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Ортопедия и травматология“.

Доц. Кожухаров е автор и съавтор на общо 83 научни труда от които 12 в чужбина и 71 в България, от тях 2 дисертации, 2 учебника една глава от книга и

една монография. За участие в конкурса са подбрани 49 публикации. Той е първи автор в 28 от тях, втори автор в 15 и в съавторство в 6 публикации.

Списъкът на публикациите, представени за участие в конкурса включва: 1. Дисертационен труъд за присъждане на ОНС „доктор“ по „Ортопедия и травматология“ на тема: „Едновременно възстановяване на костни и мекотъканни дефекти в областта на антебрахиума и ръката с педикулирани илиачни трансплантати“, с научен ръководител: Проф. д-р Борислав Владимиров, дмн; 2. Дисертация за присъждане на научна степен „доктор на науките“ на тема „Имплантационни проблеми на ревизионното ендопротезиране“; 3. Учебник - Двигателна анатомия, 2005 г.; 4 Учебник - Функционална двигателна анатомия. Русе, 2016, 97, Медиатех Плевен, ISBN 978-619-207-086-1. 5. Глава от книга: Chapter I: Analysis of upper limb motion, impairments, and motion therapies used and improvements proposed for the Impairment Rehabilitation. In Daniel Bratanov The experience behind the Reharob project. Mediateh Pleven, 2016; 6. Монография: Болезнени двигателни синдроми. Академично издателство „Русенски университет“, 2019; 7. Научни трудове, от които публикувани в научни списания научни трудове – 16 и 22 научни труда публикувани в научни сборници от национални и международни форуми.

Основните научни области, в които са публикациите са Реконструктивна хирургия, Ендопротезиране, Травматология, Функционално възстановяване. Прави впечатление задълбоченото познаване на анатомията и в частност двигателната анатомия – издаден учебник и функционална двигателна анатомия. Тези учебници са ценно помагало в обучението на кинезитерапевти и рехабилитатори, и дори представляват интерес за медиците.

Цитирания: Според представената справка от ЦМБ, МУ - София са открити 22 цитирания; а в справката от НАЦИД – други 3, общо 25.

Импакт факторът (*IF*) на списанията е 0,321; *SJR* е 0,201.

Научни приноси: Най-съществените приноси от научно-творческата работа на доц. Кожухаров са детайлно отразени в приложената към документите на конкурса „Авторска справка за приносния характер на

научните трудове“. Спектърът на научните публикации обхваща постиженията на автора в няколко направления на специалността Ортопедия и Травматология. Реконструктивна хирургия, приложена в лечението на последиците от травмите на опорно-двигателния апарат – псевдартрози и тъканни дефекти. Проблемите на първичното и ревизионно ендопротезиране на стави са обект на множество публикации, както и на дисертационен труд. Третото направление е функционалното възстановяване, като важна част от успешното лечение на заболяванията на опорно-двигателния апарат. Могат да се ограничат следните по-съществени етапи от научно-творческото развитие на кандидата със съответните приноси:

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ - „ЕДНОВРЕМЕННО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КОСТНИ И МЕКОТЪКАННИ ДЕФЕКТИ В ОБЛАСТТА НА АНТЕБРАХИУМА И РЪКАТА С ПЕДИКУЛИРАНИ ИЛИАЧНИ ТРАНСПЛАНТАТИ“ 2000 г. Научна специалност 03.01.40 „Ортопедия и Травматология“. Научен ръководител: Проф. д-р Борислав Владимиров д.м.н. Официални рецензенти: Проф. д-р Димитър Джеров д.м.н., Проф. д-р Петър Тивчев д.м.н.

Дисертационният труд е представен на 167 страници и е онагледен със 79 фигури и 19 таблици. Литературната справка включва 281 заглавия, от които 39 на кирилица и 242 на латиница. Във връзка с дисертационния труд са осъществени 9 публикации. Приноси във връзка с дисертационния труд:

1. Направено е подробно проучване на съвременните достижения по отношение на приложението на костните присадъци.
2. Извършено е задълбочено анатомично съдово изследване на илиачната област и са локализирани съдовите анастомози по гребена на илиачната кост.
3. В структурата на педикулирания илиачен трансплантат е включено кожно-фасциално ламбо, което покрива мекотъканния дефект и поддържа кръвоснабдяването на костния трансплантат след прекъсването на връзката с таза.

4. Създадена е оперативна техника за оформяне на педикулирани горно-страничен и долно-страничен илиачен трансплантат и собствена модификация на преден илиачен трансплантат.

5. За първи път в клиничната практика се прилагат педикулирани илиачни трансплантати за възстановяване на костни дефекти на антебрахиума.

6. Създадена е методика за едновременна реконструкция на костни и мекотъканни дефекти на предмишница и ръката, която може да се използва и в необорудвани за микрохирургия болнични звена.

7. Конкретизирани са показанията за приложение на педикулираните илиачни трансплантати.

Дисертационен труд за присъждане на научна степен „Доктор на Науките“ – „ИМПЛАНТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ НА РЕВИЗИОННОТО ЕНДОПРОТЕЗИРАНЕ“ 2016 г. Научна специалност 03.01.40 „Ортопедия и Травматология“. РЕЦЕНЗЕНТИ:

Акад. проф. д-р Венко Александров, д.м.н.

Проф. д-р Аспарух Аспарухов, д.м.н.

Проф. д-р Владимир Ставрев, д.м.н.

Дисертационният труд съдържа 285 страници. Онагледен е с 103 фигури и 38 таблици. Книгописът включва 373 заглавия, от които 33 на кирилица и 240 на латиница. Във връзка с дисертационния труд са осъществени 21 публикации.

Научно жури в състав:

Председател: Доц. д-р Петко Кабакчиев, д.м.

Членове: Акад. проф. д-р Венко Александров, д.м.н.

Проф. д-р Аспарух Аспарухов, д.м.н.

Проф. д-р Владимир Ставрев, д.м.н.

Проф. д-р Пламен Кинов, д.м.н.

Доц. д-р Румен Златев, д.м.

Доц. д-р Георги Хаджидеков, д.м.

Приноси:

1. Направен е ретроспективен анализ на 150 първично ендопротезирани стави с общо 4 локализации, за допустните отклонения и грешки в позиционирането на ендопротезните импланти, спрямо приетите имплантационни стандарти и индивидуалните анатомични варианти на костите.
2. Внедрява в хирургичната практика импактираната остеопластична техника за постигане на първична стабилизация на ревизионните импланти.
3. Предложен и внедрен в практиката четиристен – коничен инструмент за равномерно импактиране на костните транспланати в проксималната част на бедрената кост.
4. Създаден е алгоритъм на поведение и хирургично решение при ревизионната артропластика, за постигане на необходимата имплантационна стабилност на ревизионните импланти.
5. За първи път се внедрява използването на PRP, при остеопластичната подготовка на имплантационното ложе, за стимулиране на остеоиндуктивните качества с автогенни растежни фактори.
6. Предложен измервателен прибор за локализиране и измерване на костните дефекти върху диагностичната рентгенография.
7. Внедрява за първи път използването на триопорна, реконструктивна плака при ревизионната ацетабулопластика.
8. Предлага и въвежда в хирургичната практика на трапецовидния илиачен, масивен транспланат, за реконструкция на илиачния протрузионен дефект.
9. Въвежда допълнителната дистална, интрамедуларна фиксация на бедреното ревизионно стебло с пръстеновиден транспланат от фибулата, за преразпределение на натоварването и благоприятен стрес-трансфер върху костта и за по-дългосрочна стабилизация.
10. Създаден е протокол за планиране и контрол на оперативния резултат при колянното ендопротезиране.

11. Предлага таблица за контролно определяне на позицията на раменната ендопротеза върху рентгеновата графия.

12. Направен е опит за изчисляване на риска от механична дестабилизация при първичното и ревизионно ендопротезиране.

Монография: В. Кожухаров. „Болезнени двигателни синдроми“ Академично издателство „Русенски университет“, 2019, Рецинзант: проф. Евгения Димитрова д.н. ISBN 978-954-712-755-5.

В монографията са представени и детайлно разгледани 110 болезнени синдрома на опорно-двигателният апарат, появили се в условията на физическо натоварване и двигателно пренапрежение. Една част от тях се появяват по време на извършване на професионални дейности и носят специфичните белези на работната среда, респективно тяхното въздействие върху соматичния статус и неговата двигателна функция. Другата част синдроми, възникват в условията на тренировъчния и състезателен спорт. Общото на тези две групи синдроми е, че техните патогенетични механизми са еднакви и засягат опорно двигателния апарат, като променят неговата функция.

Представени са съвременните тенденции за превантивност в условията на трудовите и спортни въздействия върху функцията на двигателният апарат при человека. В синтезиран вид е отразена водещата клинична симптоматика на отделните синдроми. Клиничната диагноза е подкрепена от надеждни образни и електрофизиологични изследвания. Терапевтичните схеми са изградени индивидуално, на патогенетичен принцип с по-малко инвазивност и приоритет на закритите методики.

Направената справка за изпълнение на *минималните национални изисквания* по Чл. 2б от ЗРАСРБ за научна област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, показва надвишаване на броя точки, с които са оценени наукометричните данни на доц. Кожухаров спрямо минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. Детайлният анализ на съответните групи от показатели **A/A**, **B/B**, **B/C**, **G/D**, **D/E**, **E/F** на доц. Кожухаров показва следното: Показатели **A** (50), **B**

(100) и **В** (100) отговарят на националните изисквания. Показател **Г** е 338 при минимална стойност 200; показател **Д** е 205 при минимална стойност 100; показател **Е** на кандидата е 225, при минимални национални изисквания 100. По група показатели - **Г, Д, Е**, стойностите на доц. Кожухаров надвишават минималните национални изисквания.

Учебно-преподавателска дейност:

От представената справка за учебна натовареност на кандидата за последните 5 години, Аудиторната заетост е 1890 часа, или средно 378 часа годишно и Обща учебна заетост за същия период – 2513 часа, или 502 часа в обучение на бакалаври, магистри и преддипломен стаж. Доц. Кожухаров участва в провеждането на лекционни курсове и упражнения на студенти по Медицинска рехабилитация и ерготерапия, Медицина и Медицина на английски. Участва в обучението на стажант лекари и на специализанти по Ортопедия и травматология. Няколко години е член на изпитна комисия за държавен изпит по специалността

Клинична дейност и други професионални активности

Доц. Кожухаров е клиницист, натрупал опит от работата си в две водещи университетски болници. Съвместно с ръководството на болница Лозенец е основал Клиника по Ортопедия и травматология. Осем години е ръководил Катедра по Хирургически болести, Акушерство и Гинекология. Изградил е добри професионални контакти с колеги от специалността и е създал Интернет базирана платформа за консултации Orthoexpert.bg с което улеснява пациентите, и допринася за развитието на Телемедицината.

Заключение

В заключение, доц. Веселин Кожухаров, участващ в конкурса за заемане на академичната длъжност "професор" напълно отговаря на нормативните изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски". Той е високо квалифициран, и отдаден на лекарската професия и

преподаването. Наукометричните данни на доц. Кожухаров надвишават минималните национални изисквания за „професор“.

Убедено давам положителна оценка на кандидата и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за избор на доц. д-р Веселин Кожухаров за „професор“ по Медицина (Ортопедия и травматология) и заемане на тази академична длъжност в Медицинския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

08.07.2021 г.

гр. София

Проф. д-р Неделчо Неделчев Цачев, д.м.